

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de administratorul Societății cu Răspundere Limitată „ICASA” – Ion Pruteanu,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „MOLDTELECOM” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „ICASA” privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 07 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel declarată de către administratorul Societății cu Răspundere Limitată „ICASA” – Ion Pruteanu, împotriva hotărârii din 29 decembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

(Dosarul nr. 2rc-4/25

NR. PIGD 2-23162444-01-2rc-15012025)

Instanța de apel corect a dispus restituirea cererii de apel în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, în condițiile în care apelantul nu a remediat neajunsurile din cererea de apel, în termenul de procedură acordat de instanță.

Au examinat anterior cauza judecătorei:

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (D. Sușchevici)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Marina, D. Dulghieru, O. Cojocaru)

19 martie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de administratorul SRL „ICASA” – Ion Pruteanu,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,
Oxana Parfeni,

Diana Stănilă, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 14 noiembrie 2023, SA „MOLDTELECOM” s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva SRL „ICASA” privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

2. Prin hotărârea din 29 decembrie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, acțiunea înaintată de SA „MOLDTELECOM”, s-a admisă. S-a încasat din contul SRL „ICASA” în beneficiul SA „MOLDTELECOM” suma datoriei în mărime de 2946,66 de lei, cheltuielile pentru asistența juridică în sumă de 200,00 de lei, cât și taxa de stat achitată de către societatea-reclamantă la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 270,00 de lei, iar în total suma de 3416,66 de lei.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

3. La 26 ianuarie 2024, administratorul SRL „ICASA”- Ion Pruteanu a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 29 decembrie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

4. Prin încheierea din 04 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin încheierea din 04 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a da curs cererii de apel declarate de administratorul SRL „ICASA” – Ion Pruteanu împotriva hotărârii din 29 decembrie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru. S-a acordat apelantei SRL „ICASA” un termen de 10 zile calendaristice din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză, pentru prezentarea originalului dovezii de achitare a taxei de timbru în sumă de 200,00 lei și a taxei de stat în mărime de 212,50 de lei. S-a înștiințat apelanta că cererea de înlăturare a neajunsurilor menționate urmează să fie prezentată și înregistrată nemijlocit prin intermediul Direcției Evidență și Documentare Procesuală a Curții de Apel Chișinău în termenul stabilit, iar în caz de neîndeplinire a indicațiilor din prezenta încheiere, cererea de apel va fi restituită.

5. Prin încheierea din 07 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel declarată de către administratorul Societății cu Răspundere Limitată „ICASA” – Ion Pruteanu, împotriva hotărârii din 29 decembrie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

6. La 19 decembrie 2024, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău, administratorul SRL „ICASA” – Ion Pruteanu, a declarat recurs împotriva încheierii din 07 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea încheierii recurate cu restituirea cauzei la rejudecare.

7. În motivarea recursului a indicat că administratorul SRL „ICASA” – Ion Pruteanu nu a primit nici un aviz/înștiințare despre existența unei scrisori la oficiul poștal pentru a o recepționa, respectiv instanța de apel nu este în drept să invoce reaua credință sau lipsa diligenței din partea administratorului, având în vedere că nu a cunoscut despre existența scrisorii, și respectiv despre încheierea din 04 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău. Or, recepționarea ei și înlăturarea neajunsurilor descrise este în interesul SRL „ICASA” nemijlocit.

7.1. Totodată, a menționat că aproape un 1 (an) a așteptat o soluție de la Curtea de Apel Chișinău cu privire la cererea de apel declarată împotriva hotărârii din 29 decembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, iar, iresponsabilitatea și necompetența oficiului poștal nu poate să-i anuleze drepturile sale procedurale garantate de lege, ceea ce, contravine prevederilor art. 22 alin. (3)-(4) din Codul civil al Republicii Moldova.

7.2. În concluzie, a considerat că încheierea din 07 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care cererea de apel înaintată de administratorul SRL „ICASA” – Ion Pruteanu împotriva hotărârii din 29 decembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, este ilegală și emisă cu încălcarea abuzivă a drepturilor sale procedurale, ceea ce, în temeiul art. 427, lit. (b), din Codul de procedură civilă, servește drept temei de declarare a recursului.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

8. Art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă, prevede că:

„(2) Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”

9. Art. 425 din Codul de procedură civilă, reglemenează că,

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

10. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, stabilește că:

„(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

11. Art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, reglementează că:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept:

a) să respingă recursul și să mențină încheierea.”

12. Art. 425 din Codul de procedură civilă, prevede că,

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

13. Art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă (în redacția legii în vigoare la data depunerii cererii de apel), prevede că:

„(1) Cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.”

14. Art. 368 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, stipulează că:

„(1) Dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

(3) Încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii poate fi atacată odată cu fondul.”

15. Art. 369 alin. (1) lit. a), alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: a) apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 al. (1).

(2) Încheierea judecătorească de restituire a cererii de apel poate fi atacată cu recurs.”

16. Art. 100 alin. (1), (1¹) din Codul de procedură civilă, statuează că:

„(1) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoreesc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

(1¹) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură ale instanței de judecată se comunică autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, la care aceștia sînt conectați prin adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată, în mandatul de avocat, în alte acte ce atestă utilizarea poștei electronice. Actele de procedură expediate prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor se consideră comunicate.”

17. Art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă, reglementează că:

„Sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.”

18. Art. 16 din Codul de procedură civilă, prevede că:

„Neexecutarea nemotivată a actelor judecătorești, dispozițiilor, cererilor, delegațiilor, citațiilor, altor adresări legale, precum și lipsa de considerație față de judecată, atrag răspunderea prevăzută în prezentul cod și în alte legi.”

19. Art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, stipulează că:

„Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă”.

20. Art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, prevede că:

„(1) Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.”

21. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

22. Art. 111 alin. (1) din Codul de procedură civilă, reglementează că:

„(1) Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.”

23. Art. 113 din Codul de procedură civilă, stabilește că:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

24. Art. 428 alin. (1) din Codul de procedură civilă, prevede că:

„Decizia instanței de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

25. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel a emis încheierea contestată la 07 octombrie 2024 (f.d.89/91).

26. Potrivit scrisorii de expediere a actului judecătorec nr.6964 (f.d.92), rezultă că la 03 decembrie 2024, Curtea de apel Chișinău, a expedit prin intermediul poștei terestre în adresa SRL „ICASA”, copia încheierii din 07 octombrie 2024, însă, la materialele cauzei lipsesc date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurenta.

27. Prin urmare, recursul declarat 19 decembrie 2024, prin intermediul Direcției Evidență și Documentare Procesuală a Curții de Apel Chișinău, de administratorul SRL „ICASA” – Ion Pruteanu, împotriva încheierii din 07 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, este în termenul prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă (a se vedea pct.9).

28. Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat împotriva încheierii contestate urmează a fi respins din considerentele ce urmează.

29. Recapitulând esența problemei de procedură adusă în instanța de re recurs, Completul de judecată reține că prin hotărârea din 29 decembrie 2023

a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de SA „MOLDTELECOM”, s-a admisă. S-a încasat din contul SRL „ICASA” în beneficiul SA „MOLDTELECOM” suma datoriei în mărime totală de 2946,66 de lei, cheltuielile pentru asistența juridică în sumă de 200,00 de lei, cât și taxa de stat achitată de către reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 270,00 de lei, iar în total suma de 3416,66 de lei (f.d. 62).

30. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 26 ianuarie 2024, administratorul SRL „ICASA” - Ion Pruteanu a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 29 decembrie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, prin care a solicitat, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii (f.d.64/65).

31. În contextul prevederilor art. 368 alin.(1)-(3) din Codul de procedură civilă, enunțate la pct.14, prin încheierea din 04 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de administratorul SRL „ICASA” – Ion Pruteanu împotriva hotărârii din 29 decembrie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru. S-a acordat apelantei SRL „ICASA” un termen de 10 zile calendaristice din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză, pentru prezentarea originalului dovezii de achitare a taxei de timbru în sumă de 200,00 lei și a taxei de stat în mărime de 212,50 de lei. S-a înștiințat apelanta că cererea de înlăturare a neajunsurilor menționate urmează să fie prezentată și înregistrată nemijlocit prin intermediul Direcției Evidență și Documentare Procesuală a Curții de Apel Chișinău în termenul stabilit, iar în caz de neîndeplinire a indicațiilor din prezenta încheiere, cererea de apel va fi restituită (f.d.81/83).

32. Aici este de notat că, potrivit scrisorii de expediere a actului judecătoresc Nr. Dosar: 2-23162444-02-2ac-12022024 (f.d.84), încheierea (fără curs) a instanței de apel din 04 martie 2024 a fost expedită la data de 17 aprilie 2024 în adresa juridică a apelantei SRL „ICASA”, însă, corespondența expedită în adresa apelantei a fost restituită cu mențiunea factorului poștal „nereclamat” (f.d. 86/86A).

33. La acest capitol, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, conform datelor inscripționate pe plicul și avizul de recepție a scrisorii (f.d.86/86A) termenul de păstrare a trimiterii poștale destinate apelantei SRL „ICASA” a fost de 20 de zile, termen în care administratorul avea obligația pozitivă de a se prezenta la Oficiul Poștal și de a o ridica.

34. Or, conform pct. 82 din Regulile privind prestarea serviciilor poștale, anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.1457 din 30 decembrie 2016, trimiterile poștale cu mențiunea „Predarea în mână proprie, „Citație” sau „înștiințare” se înmânează personal destinatarului. În lipsa acestuia, în cutia poștală individuală se lasă avizul de sosire pentru primirea trimiterii în unitatea poștală. Trimiterile poștale adresate persoanelor fizice și juridice, sediul cărora se află în afara localităților (stații meteorologice, ferme etc), se ridică în unitățile poștale, cu forțele și mijloacele proprii, de către destinatari.

35. Mai mult, art. 102 alin. (7) din Codul de procedură civilă, prevede că, citațiile și înștiințările judiciare trimise la sediul persoanelor juridice și nerecepționate la expirarea termenelor de reclamare se consideră înmânate la data expirării termenului de reclamare chiar dacă destinatarul nu a reclamat corespondența de la oficiul poștal.

36. Iar, potrivit art.107 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, dacă își schimbă domiciliul sau sediul după pornirea procesului, partea sau reprezentantul ei este obligat să comunice instanței noua adresă. În lipsa unei astfel de comunicări, citația sau înștiințarea se trimite la ultima adresă cunoscută instanței și se consideră recepționată chiar dacă destinatarul nu mai locuiește sau nu își are sediul acolo.

37. Prin urmare, se deduce că instanța de apel a respectat dispozițiile legale ce guvernează instituția comunicării actelor de procedură, or, la caz, administratorul SRL „Icasa” nu a reclamat actele de dispoziție remise de instanță de apel.

38. Mai mult decât atât, este cert stabilit că adresa indicată de recurentă în cererea de recurs, este aceeași la care au fost remisă încheierea (fără curs) din 04 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, de către instanța de apel. Astfel, refuzul de recepționare a corespondenței este imputabil administratorului apelantei/recurente și nu reprezintă o încălcare de procedură admisă de instanța de apel.

39. În consecință, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră judicioasă soluția adoptată prin încheierea din 07 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău privind restituirea apelului declarat de către administratorul SRL „ICASA” – Ion Pruteanu, împotriva hotărârii din 29 decembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel expuse în încheierea (fără curs) din 04 martie 2024, emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

40. În context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră relevant de a menționa obligația părților de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale în virtutea prevederilor art. 56 alin.(3), art. 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă. Inițiind procedura de apel, apelantul urmează să se intereseze periodic de soarta dosarului. Părțile trebuie să ia măsuri în intervale rezonabile de timp pentru a afla despre progresul procedurilor judiciare despre care aceștia cunosc.

41. Subsecvent, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că apelantul avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CtEDO (cauza *Van Harn v. Germania*, 11 septembrie 2007), de a-și proteja drepturile de acces la instanță prin valorificarea dreptului său la o cale de atac, cu respectarea exigențelor legale.

42. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reamintește că Articolul 6 § 1 din Convenție implică, din partea „instanței”, obligația de a

efectua o examinare efectivă a motivelor, a argumentelor și a probelor prezentate de către părți (*Perez v. Franța [MC]*, nr. 47287/99 din 12 februarie 2004, § 80; *Loupas v. Grecia*, nr. 21268/16 din 20 iunie 2019, § 37; *Capacchione v. Republica Moldova* din 30 noiembrie 2021, § 19).

43. De asemenea, potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene pentru Drepturile Omului, acest articol obligă instanțele să își motiveze deciziile sale. Întinderea obligației de motivare poate varia în funcție de natura deciziei și trebuie analizată în lumina circumstanțelor fiecărei cauze. Fără a necesita un răspuns detaliat la fiecare argument invocat de către un reclamant, această obligație presupune, totuși, că o parte la procedura judiciară poate aștepta un răspuns specific și explicit la acele argumente care sunt decisive pentru rezultatul procedurii în cauză (*Paixão Moreira Sá Fernandes v. Portugalia*, nr. 78108/14 din 25 februarie 2020, § 71 și cauzele citate în aceasta; *Caraman v. Republica Moldova* din 16 februarie 2021, § 23).

44. În conjunctura enunțată și având în vedere că încheierea din 07 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide de a respinge recursul și de a menține încheierea recurată.

45. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea de recurs depusă de administratorul Societății cu Răspundere Limitată „ICASA” – Ion Pruteanu.

Menține încheierea din 07 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Moldtelecom” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „ICASA” privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă